

Fitxes del Museu Arqueològic d'Eivissa i Formentera

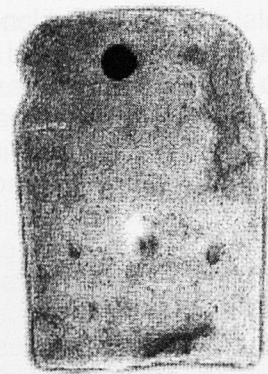
Ernest Prats García

Actualment estan en procés d'elaboració, per encàrrec del Museu Arqueològic d'Eivissa i Formentera, una sèrie de fitxes didàctiques que tenen com a finalitat posar a l'abast de l'alumnat en general els conceptes bàsics relacionats amb el passat més llunyà de les Pitiüses i servir al mateix temps com a preparació per a una possible visita al Museu.

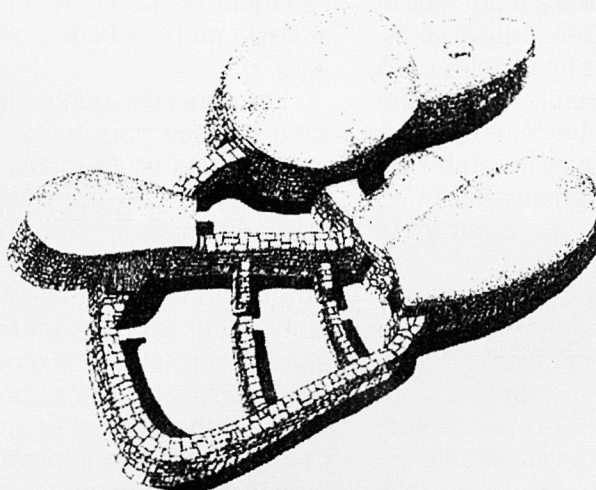
Malgrat que darrerament n'hi hagi alguns (fins i tot gent que ocupa càrrecs molt importants dins el propi Ministeri d'Educació i Cultura) que consideren que això d'ensenyar la història i la geografia locals només és un "localisme" o un "provincianisme", i que el que ha de conèixer l'alumnat són els "grans fets de la història comuna", n'hi ha d'altres que considerem que el primer que s'ha de saber és com es va crear i com va evolucionar la nostra pròpia societat, per, a partir d'elles, conèixer totes les demés.

Els materials per al coneixement d'un determinat indret considerem que es podríem dividir, en línies generals, en tres grans grups:

Obres generals: La seva finalitat seria oferir al professorat una eina de consulta, que els permeti adquirir uns coneixements genèrics i, al mateix temps, servir de base per a l'elaboració dels seus propis materials didàctics. Aquestes obres generals també haurien de servir perquè l'alumnat les pugui consultar i realitzar a partir d'elles els seus propis treballs d'investigació.

Braçal d'arquer

Reconstrucció ideal d'un jaciment feta per Carlo A. Kovacevich

Llibres de text: És gairebé imprescindible l'existència d'uns llibres de text de ciències socials adaptats al nostre entorn, perquè així, a més de permetre que l'alumnat d'un determinat indret (en el nostre cas, les illes Balears) coneguin quin va ser el seu passat.

Materials complementaris: Dins d'aquesta mena de "calaix de sastre" s'hi podrien incloure tota classe de materials que tendrien com a finalitat servir de complement als coneixements que es presenten als lli-

bres de text. Hi entrarien les lectures complementàries, fitxes didàctiques sobre temàtiques concretes... Seria dins d'aquest darrer apartat on s'inclourien els materials que passarem a comentar a continuació.

Ja fa un temps que treballa, per encàrrec del Museu Arqueològic d'Eivissa i Formentera (MAEF) en l'elaboració d'una sèrie de materials destinats a posar a l'abast dels nostres escolars la història de les illes d'Eivissa i Formentera des del moment de l'arribada dels pri-

mers pobladors fins a la conquesta catalana, l'any 1235.

Els materials s'han dividit en quatre grans fases històriques:

- 1- Prehistòria
- 2- Fenicis i púnics
- 3- Romanització i antiguitat tardana
- 4- Musulmans

Per a cadascuna d'aquestes èpoques es farà una carpeta, que contindrà un nombre variable de fitxes, a les quals s'intentarà posar a l'abast de l'alumnat dues coses diferents: Uns coneixements generals de cadascuna de les èpoques esmentades, amb mapes de jaciments, explicació detallada dels més significatius, materials, possible interpretació general de l'època...

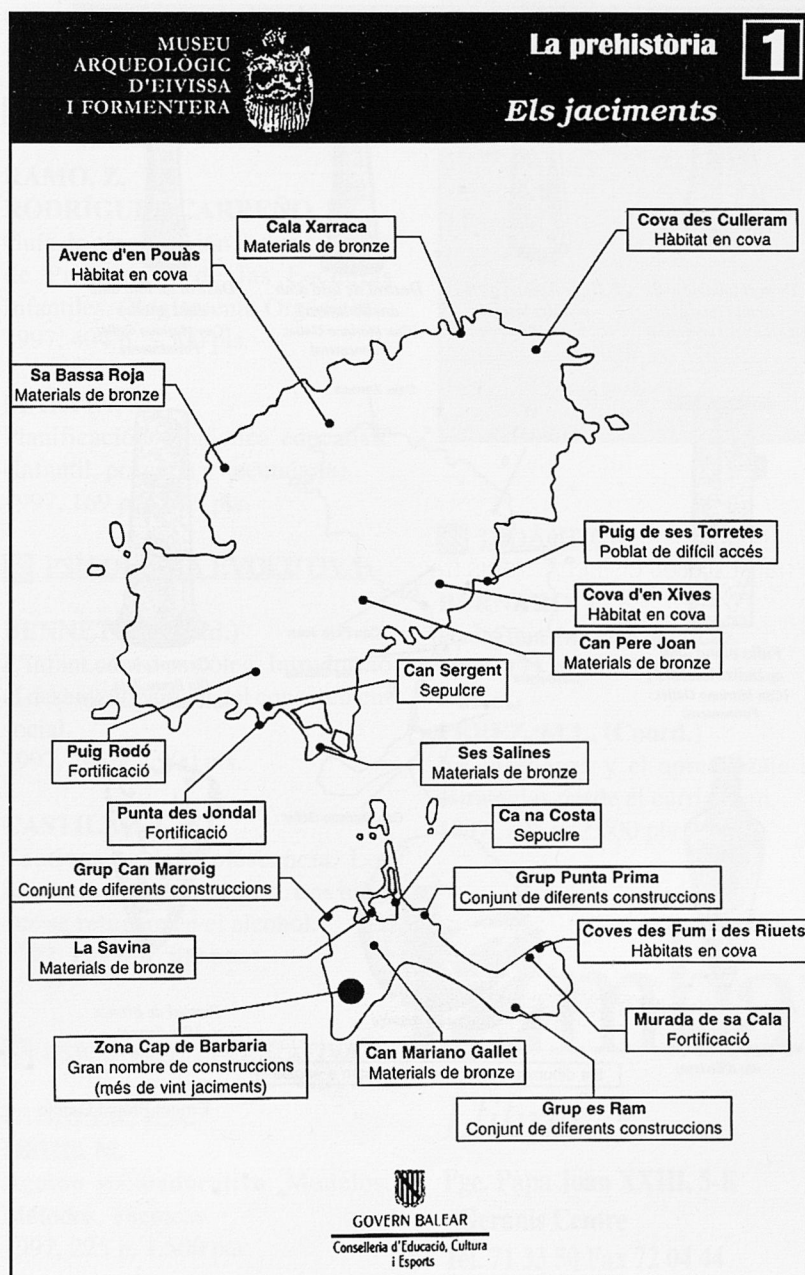
Unes pautes per poder realitzar una visita al Museu Arqueològic d'Eivissa i Formentera, com a culminació del treball realitzat a classe amb les altres fitxes.

Una sèrie de materials complementaris: bibliografia, textos, vocabulari...

Les diferents fitxes s'agrupen de quatre en quatre, segons la seva temàtica. Així, per exemple, de la prehistòria se n'han previst les següents:

- a) Els jaciments
- b) Els materials
- c) La civilització
- d) Visita al Museu.
Bibliografia i vocabulari

Malgrat aquesta agrupació, cada professor o professora és molt lliure d'emprar aquelles que consideri més adient per a nivell educatiu i de coneixements del seu alumnat. Així, a l'apartat dels jaciments, es podria emprat el mapa dels jaciments i la seva classificació

general, prescindint per complet de les altres dues, destinades a explicar dos jaciments concrets.

Pel que fa al nivell educatiu al qual es pensa que es podria destinar aquest material, de principi s'han concebut per a l'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO), si bé no es pot descartar poder-se emprar de manera aïllada, que algunes d'elles es puguin utilitzar al tercer cicle d'Educació Primària o que el conjunt dels materials sigui emprat per alumnat de Batxillerat. Consideram que ha de ser cada professor o professora qui decideixi quan, on i com ha d'emprar aquests materials.

Les fitxes s'han concebut amb la finalitat de poder ser fotocopiades al propi centre, és a dir, hem prescindit del color i de resolucions d'impressió altes, que al final limiten molt l'ús dels materials.

En realitat, aquestes fitxes han estat elaborades a partir d'un simple ordinador domèstic, emprant un escàner de sobretaula per a la captació de les imatges, un programa d'autoedició per a la maquetació dels originals i una impressora làser per donar la sortida final. Després simplement s'han portat els originals a impremta, que s'ha encarregat de fer-ne el tiratge final. Amb això el que voldríem fer veure al professorat és que disposam actualment d'una sèrie d'eines informàtiques que ens permeten realitzar materials de gran qualitat, que després podem fotocopiar i repartir entre el nostre alumnat, sense haver de viure esclavitzats pel llibre de text, que és necessari però que no ha de convertir-se en l'única eina a emprar a classe.

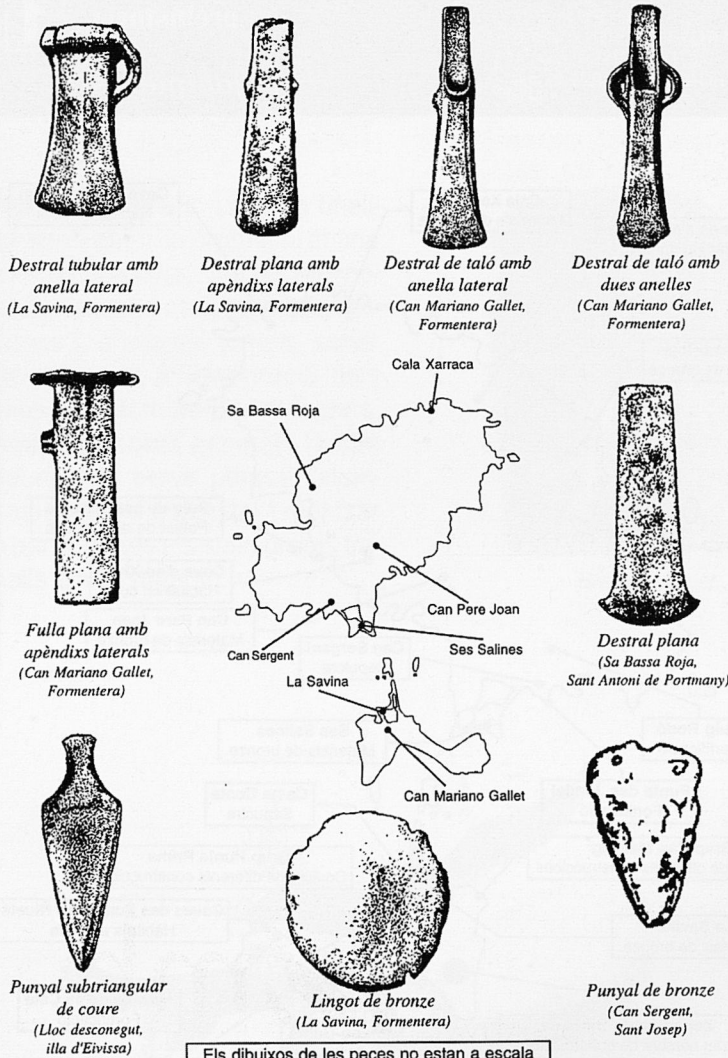
Com es pot comprovar per les il·lustracions que acompanyen aquest article, hem tractat sempre de fer uns materials on es combinen les il·lustracions amb el text, de manera que siguin agradables i atractius.

Si no sorgeixen imprevistos de darrera hora (cosa que no es pot descartar mai), esperam tenir al carrer la primera carpeta, dedicada a la prehistòria, abans de l'acabament del present any.

No voldria acabar aquest article sense donar les gràcies al Museu Arqueològic d'Eivissa i Formentera, especialment al

seu director, Jordi H. Fernández, i al seu conservador, Benjamí Costa, que m'han assessorat i ofert la seva inestimable col·laboració en la realització d'aquests modestos materials, i que a més s'han fet càrrec de la seva publicació, perquè arribi a les mans dels nostres escolars. □

Mapa dels materials de bronze

Ernest Prats i García